

MANTENIMENT DE LA GESPA ARTIFICIAL: NECESSITAT I OBLIGACIÓ

El manteniment d'una superfície de gespa artificial és imprescindible per aconseguir unes propietats òptimes per a la pràctica esportiva durant tot el cicle de vida del paviment. La seva cura és fonamental per raons com l'estètica, la seguretat, la qualitat del joc i la seva durabilitat. Està demostrat que un manteniment deficient o inadequat provoca que el deteriorament del paviment es produeixi a més gran velocitat. A mesura que el camp s'utilitza, el cautxú es compacta i cada vegada la longitud del pel lliure es major, el que provoca una menor verticalitat de la fibra i per tant una major zona d'interacció entre aquesta i els tacs del calçat dels jugadors, accelerant el desgast de la mateixa.

La funció de la capa de cautxú és la d'actuar com amortidor dels impactes que es produeixen tant al córrer com al saltar o caure. Degut a que el desgast de la fibra comporta la disminució del gruix de la capa de cautxú, arribarà un moment en que aquesta capa ja no complirà la seva funció. És aquest el moment en que el paviment arriba al final de la seva vida útil. Un dels objectius del manteniment és evitar l'arribada prematura d'aquest final de vida útil del paviment de gespa artificial. La gespa artificial presenta tres elements claus en la seva estructura: backing, fibra i farcit. Aquest han d'estar protegits dels agents atmosfèrics, dels jugadors i dels elements aliens (brutícia, contaminació, etc). Cada un d'aquests elements presenta problemàtiques diferents.

- **Backing:** El trencament d'aquesta part de la moqueta de la gespa es produeix principalment per esforços tallants excessius, presència d'elements vegetals (arrels d'arbres) que el fa malt bé, o els propis moviments de dilatació o contracció del material a les juntes.

Per evitar aquests trencaments, han de fer-se revisions continuades de les juntes amb la finalitat de reparar el defecte quan abans millor. Un petit

esquinçament de la gespa per un esforç puntual, o per una petita dilatació pot convertir-se en un greu problema si no es resol de forma immediata.

- **Fibra:** La fibra és vertical d'origen, però per diferents agents com el pas del temps, l'ús, els agents atmosfèrics ..., la fibra deixa de recuperar la seva verticalitat (la fibra tombada provoca una degradació accelerada).

- **Farcit:** Diferents efectes externs com la pol·lució, vent, radiació solar i aigua o els intrínsecs de les característiques del seu ús provoquen que les propietats esportives del farcit instal·lat es vagin perdent.

- *Defectes en regs i drenatges:* El deteriorament del sistema de reg pot provocar que els aspersors reguin unes zones en excés i altres tot el contrari, provocant moviments d'aigües o bassals que acceleren els processos de deteriorament del camp. Per una altra banda, un drenatge brut provoca l'acumulació de restes orgànics que poden ser traslladats a la gespa artificial durant el reg.

- **Zones perimetrals:** Les zones situades al costat dels camps de gespa artificial han de complir una sèrie de requisits. En primer lloc s'hauria d'evitar la presència d'arbres per dos motius fonamentals: evitar que les arrels afectin a la subbase del camp i en segon lloc, evitar la presència de fulles i brutícia a la superfície de joc. També s'ha d'evitar que les zones d'accés al camp puguin enfangar-se en cas de pluja ja que els jugadors podrien introduir el fang dintre de la instal·lació, el que podria provocar la presència de fongs i bacteris a la gespa artificial.

MANTENIMENT REGULAR DE LA GESPA ARTIFICIAL

Amb l'objectiu d'aconseguir retardar al màxim la pèrdua de propietats dels camps de gespa artificial, s'han de realitzar les següents accions:

- Raspall amb catifa de la superfície del joc per introduir el cautxú superficial si es necessari, segons el criteri tècnic.

- Enceball de cautxú en els punts de penal i córners.

- Neteja de la contaminació superficial del terreny de joc (fibres deteriorades, fulles, papers...)

- Inspecció de juntes d'unió i reparació dels possibles desperfectes menors.

Aquestes tasques de manteniment regular haurien de ser realitzades per la propietat, que a més a més hauria de portar a terme les següents recomanacions:

- Repàs específic de zones sensibles per elevat ús a efectes d'aixecar la fibra (àries porteria)

- Tasques informatives al personal de manteniment de la instal·lació, a efectes de solucionar dubtes sobre treballs que ha d'efectuar la propietat del camp entre les diferents visites dels equips de manteniment d'empreses especialitzades.

- Neteja de les zones de difícil accés mitjançant bowler bufador (límits exteriors del terreny de joc, zona d'aspersors, zona interior de porteries).

És fonamental que els propietaris del camp tinguin el material necessari pel correcte manteniment preventiu de la instal·lació.

PERIODICITAT DE LES OPERACIONS DE MANTENIMENT

TASQUES	A CÀRREC DE	PERIODICITAT
Raspallat del terreny de joc amb raspall o estora amb mitjans mecànics	PROPIETAT	MENSUAL
Farcit dels punts de penal i zones sensibles a la pèrdua de cautxú	PROPIETAT	QUINZENAL
Neteja superficial amb bufadora amb mitjans humans	PROPIETAT	SETMANAL
Verificació de l'encolat de les juntes i reparació en cas que sigui necessari.	EMPRESA ESPECIALITZADA	ANUAL

Neteja profunda del terreny de joc amb maquinària especialitzada	EMPRESA ESPECIALITZADA	ANUAL
Descompactar el terreny de joc amb maquinària especialitzada	EMPRESA ESPECIALITZADA	ANUAL
Desherbat químic del terreny de joc	EMPRESA ESPECIALITZADA	ANUAL
Control de qualitats esportives, absorció d'impactes, deformació vertical, energia de restitució i desplaçament de la pilota	EMPRESA ESPECIALITZADA	ANUAL
Enceball de farcit de cautxú SBR	EMPRESA ESPECIALITZADA	SEGONS PRESSUPOST
Informe estat de risc	EMPRESA ESPECIALITZADA	ANUAL

MANTENIMENT ESPECÍFIC:

Les operacions que a continuació descriurem han de ser portades per personal especialitzat:

- Verificació del encolat de totes les juntes i substitució en cas que sigui necessari.
- Neteja profunda del terreny de joc amb maquinària especialitzada.
- Descompactació del farcit mitjançant maquinària específica que remourà el farcir, airejant-lo i descompactant-lo.
- Desherbat químic del terreny. Tractament preventiu amb herbicida exfoliant.
- Control de propietats esportives: avaluació de la funció esportiva del terreny de joc amb la finalitat de garantir la seguretat dels jugadors.

- Enceball del camp . Aportació de material necessari per la recuperació de les propietats esportives del camp.
- Informe de l'estat de reg. S'ha de considerar que el risc d'infecció per legionel·losi és baix, però s'han de tenir en compte, per tant serà necessari revisar la cloració de l'aigua en punt de sortida, abans d'arribar als canons de reg i quan abandoni el depòsit.

Però, com assenyalen els experts, aquest manteniment bàsic no es fa habitualment en els camps de futbol català. Com diu Ignaci Sanabre, expert en camps de gespa artificial, i Director Comercial de Palau Turf: *«Aquest manteniment que recomanem als nostres clients no es compleix. L'envelliment dels nostres camps augmenta les lesions. Molts d'aquests vells camps s'estan començant a canviar. Actualment un 25 per cent dels camps catalans estan reemplaçant la seva gespa artificial. Aquest paviment és molt segur, sempre que estigui en perfecte estat i sigui mantingut com cal».*

Els clubs o Ajuntaments propietaris dels camps de futbol tenen la responsabilitat de cuidar i mantenir les seves instal·lacions esportives, no només per la seva durabilitat en el temps si no per la salut dels seus esportistes.

FONT: Consell Superior d'Esports